

Załącznik
do Uchwały Nr 729/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 13 sierpnia 2024 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 04 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji* dla gminy Lasowice Wielkie, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*

Według PZPWO gmina Lasowice Wielkie zaliczona została do wiejskiego obszaru funkcjonalnego wymagającego wsparcia, dla którego przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden z podstawowych kierunków rozwojowych. W ramach tego kierunku realizowane mają być także działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Lasowice Wielkie poprzez diagnozę obszarów rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniem rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

2. *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*

Po analizie projektu GPR dla gminy Lasowice Wielkie (Projekt) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*. Autorzy w tabeli nr 42 na str. 88 wskazują cele *Strategii Opolskie 2030* oraz odpowiadające im cele (jeden strategiczny i trzy cele operacyjne) Projektu, wskazując równocześnie konkretne działania, poprzez które realizowana będzie *Strategia Opolskie 2030*.

Biorąc pod uwagę powyższe prosimy o następując korekty:

- Prawidłowy zapis tytułu strategii regionalnej to: *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030* – pisane z wielkich liter, (skrót to: *Strategia Opolskie 2030*);
- **Str. 67** fragment tekstu:
„Strategia rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030 wskazuje obszar gminy Lasowice Wielkie jako obszar strategicznej interwencji (OSI Subregionu Północnego): jako jedną z gmin o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług. Gmina Lasowice Wielkie wchodzi w obręb obszaru funkcjonalnego Subregionu Północnego Opolszczyzny oraz wiejskiego i przyrodniczego obszaru funkcjonalnego.
Prosimy przeformułować np.:
„Gmina Lasowice Wielkie należy do obszaru strategicznej interwencji OSI Subregion Północny wyznaczonego w Strategii Opolskie 2030. Jest jedną z gmin tego OSI o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług.”
- **Str. 70 zapis** w tabeli: *„Cele polityki przestrzennej i rekomendacje – OSI Subregion północny”* pozostaje nierozwinięty. Czy takie było zamierzenie autorów?

Dodatkowo zwracamy uwagę także na:

- **Str. 66 Rozdział 10.1 Dokumenty europejskie i krajowe** – dokument pt. *Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu* już nie obowiązuje, dlatego proponujemy usunięcie opisu dotyczącego tego dokumentu. Z tego względu sugerujemy również zmianę tytułu rozdziału i usunięcie słowa „europejskie” albo odpowiednie uzupełnienie tabeli.
- Brak informacji w Projekcie nt. działań podjętych w zakresie przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu GPR (np. czy autorzy występowali do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie uzgodnienia zakresu prognozy oddziaływania projektu GPR na środowisko, czy też odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny).

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki **wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT**

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR gminy Lasowice Wielkie pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR gminy Lasowice Wielkie był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmioty reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia

społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR gminy Lasowice Wielkie, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, **stwierdza się, iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.**

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale 5. *Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych* – wyjaśniamy, że w przypadku gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.5 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.5 Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-financingu - na poziomie 15%).

Zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 możliwe jest wsparcie istniejącej infrastruktury. Natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

Jednocześnie w odniesieniu do planowanego przedsięwzięcie pn. *Przyjaźni dla dzieci – budowa żłobka w Lasowicach Wielkich*, **należy usunąć FEO 2021-2027 jako możliwe źródło finansowania**, z uwagi na fakt, że wsparcie opieki żłobkowej możliwe jest jedynie na poziomie krajowym, a nie regionalnym.

III. Przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR **w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;**

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę *o rewitalizacji*, stwierdzono, że projekt GPR:

- został **sporządzony dla obszaru rewitalizacji** wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała Nr LXII/467/24 Rady Gminy Lasowice Wielkie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i

obszaru rewitalizacji na terenie gminy Lasowice Wielkie z dnia 27 marca 2024 r.), na podstawie diagnozy delimitacyjnej i potwierdzony w toku prowadzonych konsultacji społecznych. Projekt GPR opracowano dla obszaru rewitalizacji, w którym obserwuje się szczególne natężenie problemów społecznych oraz współwystępujących z nimi problemów w sferze gospodarczej, technicznej środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej.

- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (tj. 0,3% powierzchni całej gminy Lasowice Wielkie) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (tj. 17,95% mieszkańców gminy Lasowice Wielkie) (rozdz. 4, str. 13).
- zawiera szczegółową diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji - w podziale na 3 podobszary (rozdz. 3, str. 13-32).
- opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym min. ze Strategią rozwoju gminy Lasowice Wielkie na lata 2024-2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie oraz Strategią rozwiązywania problemów społecznych gminy Lasowice Wielkie (podrozdz. 10.3, str. 71-73).
- zawiera opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (rozdz. 5, str. 32).
- zawiera cel strategiczny i 2 cele operacyjne oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji negatywnych zjawisk planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji, określone na podstawie wizji obszaru (rozdz. 6, str. 33-35).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (rozdz. 7, str. 35-53).
- wskazuje listę pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk (podrozdz. 7.2, str. 53-56).
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem będą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane obszary rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania.
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z opisem mechanizmów integrowania działań, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji (rozdz. 8, str. 56-63).
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych (rozdz. 9, str. 64-65).
- zawiera opis struktury zarządzania procesem rewitalizacji (rozdz. 11, str. 74-77).
- zawiera szeroką informację nt. zaangażowania interesariuszy w prace na każdym z etapów przygotowania GPR jak i w przyszłe wdrażanie programu (rozdz. 12 str. 78-83).

- wskazuje system monitorowania i oceny aktualności i stopnia realizacji programu, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu (rozdz. 13, str. 83-86).
- wskazuje na brak konieczności zmiany w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) (rozdz. 14, str. 86-87).
- wskazuje, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozdz. 15, str. 87).
- wskazuje brak konieczności wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lasowice Wielkie i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (podrozdz. 14.1, str. 87).
- nie stwierdzono również konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (podrozdz. 14.1, str. 87).
- ma dołączone załączniki graficzne, na których przedstawione zostały podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzone w skali 1:5 000.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **dołączono formę cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z **dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania GPR dla gminy Lasowice Wielkie przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim.*

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027 będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Lasowice Wielkie przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii. Aby uchwalony GPR spełniał te wymagania i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.